

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

**HOTĂRÂRE DE GUVERN PENTRU APROBAREA
NORMELOR PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA PIEȚEI ROMÂNEȘTI DE ARTĂ¹**

Articole	Prevederi legale citate ori analoage; explicații
<p>1. Principii.</p> <p>Prezenta reglementare definește un spațiu juridic de piață de artă plecând de la recunoașterea și promovarea unor valori de construcție durabilă, prin prisma cărora vor fi interpretate următoarele prevederi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conservarea patrimoniului; - încurajarea producției artistice vizuale contemporane; - circulația valorilor culturale; - transparența și credibilitatea pieței; - libera și corectă competiție, inclusiv formalizarea tranzacțiilor și prevenirea evaziunii fiscale; - securitatea tranzacțiilor, prevenirea și combaterea producției și comercializării contrafacerilor și falsurilor; - parteneriat cultural durabil între operatorii culturali și public; - stimularea persoanelor private să investească în cultură.	<p>Principalele 2 scopuri ale reglementării: a) curățarea pieței de falsuri și garantarea tranzacțiilor, care să conducă la creșterea credibilității pieței, iar pe această cale creșterea volumului de tranzacționare; b) fiscalizarea tranzacțiilor, astfel încât sarcina fiscală să nu mai apese doar asupra celor mai vizibili dintre operatorii economici (casele de licitație), de natură să conducă la condiții concurențiale echitabile – totul pe direcția încurajării dezvoltării pieței, a unei piețe licite și garantate, singura de natură a conforta cumpărătorii nespecializați, a pune bazele unei cotări credibile a artiștilor de patrimoniu, respectiv a asigura un mediu nutrient și sustenibil de afirmare artiștilor contemporani.</p>
<p>2. Dispoziții generale.</p> <p>(1) Piața românească de artă este spațiul de interacțiune administrativă, culturală și economică a artiștilor, operatorilor culturali, operatorilor economici, colecționarilor,</p>	<p>Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, art. 35 (1): Vânzarea publică a bunurilor culturale mobile aflate în proprietate privată sau intermedierea vânzării se efectuează numai prin operatori economici autorizați, cu</p>

¹ De completat prin proiect de lege cu privire la unele măsuri de protejare și încurajare a pieței românești de artă (incriminarea unor fapte de punere în circulație a bunurilor culturale mobile false, măsuri de facilitare fiscală etc.)

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>investitorilor în artă și publicului, în legătură cu obiectele de artă și de colecție, de producție românească ori străină, expuse ori în circulație pe teritoriul românesc.</p> <p>(2) Operatorii culturali sunt entitățile juridice destinate valorizării culturale a obiectelor de artă și de colecție pe piața românească de artă: muzeele publice sau private, colecțiile de utilitate publică, instituturile culturale, fundațiile și asociațiile de resort. Sunt, în sensul prezentei reglementări, operatori culturali și instituțiile de învățământ superior ce adăpostesc, expun și cultivă colecții de artă sau carte.</p> <p>(3) Operatorii economici sunt persoanele fizice sau juridice a căror activitate economică este destinată valorizării economice a bunurilor culturale mobile pe piața românească de artă, autorizate – funcționând în baza autorizației eliberate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național: casele de licitație, galeriile, magazinele, organizatorii de târguri, dealerii.</p> <p>(4) Activitățile întreprinse în piața de artă sunt: culturale, educative, economice, profesionale, financiare.</p> <p>(5) Activitățile profesionale exercitate în piața de artă sunt: expertiza; evaluarea; consilierea.</p> <p>(6) Activitățile financiare în legătură cu piața de artă sunt: asigurarea bunului cultural mobil și a fondului ori colecției; primirea în garanție și garantarea cu bunuri culturale mobile aferentă unui credit comercial sau financiar; investiția în bunuri culturale mobile.</p>	<p>respectarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>HG nr. 1420/2003 privind aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile: art. 1 (1) Comercializarea bunurilor culturale mobile aflate în proprietate privată poate fi efectuată numai de către agenții economici care au obținut autorizația de funcționare eliberată de Ministerul Culturii și Cultelor în baza avizului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.</p> <p>Multe sunt activitățile ce se desfășoră nereglementate în piața de artă. Nereglementarea acestora este pozitivă, câtă vreme regulile de bază ale acestora sunt firești ori ușor de înțeles pentru publicul cumpărătorilor de artă neavizați.</p>
<p>3. Despre autorizarea operatorilor economici.</p> <p>(1) Autorizarea operatorilor economici să comercializeze obiecte de artă sau colecție este de resortul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în baza avizului</p>	<p>Pentru a asigura un înalt grad de protecție patrimoniului național, în principal prin identificarea și clasarea în patrimoniul național cultural a bunurilor culturale mobile, se impune ca activitatea de punere în circulație a bunurilor culturale mobile să fie însoțită de</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, și se desfășoară în conformitate cu prevederile, Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Operatorii economici nu pot desfășura, fără autorizație, niciun act sau fapt de comerț cu bunuri culturale mobile, astfel cum sunt acestea definite de art. 3 din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național. Nu sunt supuși autorizării operatorii economici care comercializează exclusiv opere de cult, opere cu caracter etnografic ale meșteșugarilor populari, opere aparținând autorilor în viață sau obiecte de artă ori design produse în serie.

(3) Consilierul de specialitate, de angajarea sau contractarea serviciilor permanente ale căruia este condiționată, între altele, eliberarea autorizației de funcționare, în conformitate cu Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003, poate fi numai expertul, acreditat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, potrivit Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2009/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților, cu modificările și completările ulterioare, având ca atribuții expertizarea sub aspectul autenticității a bunurilor culturale supuse comercializării, respectiv selectarea acelorora dintre bunurile culturale supuse comercializării pentru care va propune declanșarea procedurii de clasare, dacă îndeplinesc condițiile cerute de lege.

(4) Consilier de specialitate poate fi numai expertul acreditat care este specializat în domeniul de patrimoniu care face obiectul comerțului majoritar al operatorului economic. Dacă operatorul economic operează mai multe domenii de patrimoniu, poate contracta câte un consilier de specialitate pentru fiecare domeniu de patrimoniu în care desfășoară activitate de piață.

(5) Nu este obligat să angajeze sau contracteze un consilier de specialitate operatorul economic al cărui asociat, administrator sau director deține calitatea de expert

exercițiul abilitat al experților specializați, singurii competenți potrivit legislației actualizate să se pronunțe cu privire la autenticitatea unor bunuri culturale mobile.

De asemenea, modificarea este menită să conducă la o mai bună protecție a interesului public, constând în interesul general ca operele de artă ce sunt comercializate să fie autentice, respectiv prin actul de comerț să nu se aducă atingere drepturilor și intereselor legitime ale unor terțe persoane, protecția consumatorilor în fața comerțului cu falsuri etc.

La acest moment, un consilier de specialitate cu experiență de 5 ani în oricare dintre domeniile patrimoniului (de la artistică la tehnică, la istorică, la bibliofilă, la literară etc.), poate autentifica și decide punerea în vânzare, respectiv selecta în vederea propunerii clasării în patrimoniul cultural mobil, precum și înlătura de la propunerea de clasare, opere de pictură aparținând artiștilor muzeali ori bunuri arheologice etc., stadiul actual al normativelor nepunând preț pe atestarea profesională ori pe specializarea între diferitele domenii ale patrimoniului cultural. Este probabil motivul pentru care deseori prima pagină a ziarelor este ținută de varii scandaluri cu privire la punerea în circulație de falsuri ale artiștilor celebri ori artefacte arheologice ilegal excavate etc.

Prevederea ce implică în comisia de autorizare doi reprezentanți ai asociațiilor profesionale cele mai relevante în materia spațiului de circulație a bunurilor culturale, anume comercianții autorizați și experții afiliați are două roluri: a) să ofere posibilitatea ministerului să realizeze un reglaj fin, practic, al implementării politicilor culturale și condițiilor prezentelor Norme, aflând părerea specialiștilor

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

acreditat specializat în domeniul de patrimoniu care face obiectul comerțului său majoritar.

(6) Operatorul economic va atașa cererii de autorizare atestatul de acreditare profesională al consilierului de specialitate.

(7) În situația schimbării consilierului de specialitate, titularul autorizației de funcționare va transmite direcției de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național documentele prevăzute de Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003 și de prezenta reglementare, corespunzătoare noului consilier de specialitate.

(8) Comisia tehnică de evaluare, a cărei atribuție este de a verifica îndeplinirea de către operatorul economic solicitant a condițiilor minime de autorizare, formată, potrivit Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003, din specialiști din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și/sau ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerului, se completează cu doi reprezentanți ai pieței de artă, anume un reprezentant desemnat de Asociația Comercianților de Obiecte de Artă din România (ACOAR) sau altă asociație profesională a comercianților de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri, respectiv un reprezentant desemnat de Asociația Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR) sau altă asociație profesională a experților și/sau evaluatorilor de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri, și se numește prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

cunoscători ai mersului de zi cu zi al spațiului de circulație și promovare a bunurilor culturale, dar să păstreze decizia majoritară în comisia tehnică de evaluare; b) să acorde importanță cuvenită practicienilor, astfel încât să încurajeze asocierea profesională, preocuparea comercianților pentru autorizarea în conformitate cu prezentele Norme, preocuparea experților pentru atestare profesională, alinierea ambelor bresle la un set de reguli deontologice etc.²

² De altfel, legislația românească recunoaște importanța implicării structurilor asociative ale operatorilor economici autorizați să desfășoare comerț cu bunuri culturale mobile în procesul de reglementare al comerțului cu opere de artă, ne referim spre ex. la dispozițiile Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, art. 131, potrivit căreia din Comisia de negociere a metodologiei de colectare a dreptului de suită, fac parte câte un reprezentant al principalelor structuri asociative.

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

4. Despre autorizarea caselor de licitație.

(1) La criteriile generale de autorizare a operatorului economic, prevăzute minimal de Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003, se adaugă, pentru cazul caselor de licitație de obiecte de artă sau de colecție, criteriile speciale vizând asigurarea resurselor tehnice și financiare, onorabilitatea directorilor, experților și evaluatorilor curenți, asigurarea securității tranzacțiilor către clienți.

(2) În vederea îndeplinirii criteriilor speciale de autorizare, operatorul economic solicitant va depune documentele corespunzătoare, iar comisia tehnică de evaluare va verifica, acolo unde este cazul, reflectarea criteriilor în fapt:

a) poliță de asigurare pentru o valoare acoperind cel puțin 10% din valoarea obiectelor de artă și de colecție primite în custodie pe durata unui trimestru sau cel puțin 20% din valoarea obiectelor de artă și de colecție puse în vânzare pe durata unui trimestru;

b) proprietarii, asociații/acționarii, administratorii, directorii, consilierii de specialitate ai operatorului economic să nu aibă cazier judiciar cu privire la săvârșirea infracțiunilor de la art. 7 alin. (6) lit. d) din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003;

c) reputația, mai cu seamă profesională, a administratorilor, directorilor generali și consilierilor de specialitate ai operatorului economic să nu fie proastă ori sever afectată

Repere:

- Codul Comercial Francez, Titlul II (Vânzări prin licitație publică), art. 321-4 și urm.
- UK Sale of goods act – pct. 57 – Vânzările prin licitație publică³
- Legea monegască nr. 1014/1928 privind vânzarea publică a bunurilor mobile, Secțiunile I și II⁴

Polița de asigurare este o condiție universal chestionată de vânzătorii prin licitație, iar prestația operatorilor economici este ca regulă deficitară sub acest aspect, chiar dacă costul asigurării este nesemnificativ. Introducerea ei drept cerință specială ar: a) conforta vânzătorul, crescând volumele de ofertă; b) limita pretențiile vânzătorului și costurile operatorului, lansând un produs de asigurare globală care ar securiza totodată circulația bunurilor mobile culturale; c) acomoda operatorii economici cu instrumentele financiare și de piață actuală de artă etc.

³ http://www.unesco.org/culture/natlaws/media/pdf/gb/gb_salegoods1979_engorof.pdf

⁴ http://www.unesco.org/culture/natlaws/media/pdf/monaco/mc_publsalefurniture1928_freorof.pdf

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>d) organizarea și ținerea unui website al casei de licitație, liber accesabil, care face publice cel puțin informațiile enumerate de art. 5, persoanele fizice ce dețin calitatea de proprietar sau asociat/acționar, direct sau indirect, un pachet de cel puțin 5% din acțiunile/părțile sociale ale casei de licitație, precum și situațiile financiare anuale, în forma depusă la autoritatea fiscală;</p> <p>e) regulamente care să lămurească și soluționeze echitabil situații de eventual dezavantaj al cumpărătorilor, precum returnarea în termenul de garanție a obiectelor de artă ori colecție cu privire la care se constată lipsa unor calități esențiale.</p>	
<p>5. Despre organizarea licitațiilor de obiecte de artă și de colecție.</p> <p>(1) Licitațiile de obiecte de artă și de colecție sunt publice. Caracterul lor public impune publicitatea ofertei, a regulamentului de licitare, a accesului la licitație, a mecanismului de desfășurare a licitației, a adjudecării, respectiv a rezultatelor licitației.</p> <p>(2) Oferta obiectelor supuse licitației, locul și data licitației, precum și regulamentul de licitare se publicizează în avans, cu cel puțin 5 zile lucrătoare față de data ținerii licitației, prin catalog tipărit și pe websiteul casei de licitație. În privința obiectelor ofertate se vor prezenta, afară de datele tehnice specifice, o imagine a obiectului și un reper de preț. Catalogul ofertei va exista în formă tipărită cel puțin într-un exemplar.</p>	<p>Repere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Codul Comercial Francez, Titlul II (Vânzări prin licitație publică), art. 321-4 și urm. • UK Sale of goods act – pct. 57 – Vânzările prin licitație publică⁵. • Legea monegască nr. 1014/1928 privind vânzarea publică a bunurilor mobile, Secțiunile I și II⁶ <p>Reglementarea în genere este privită drept necesară din perspectiva unui cumpărător de artă mai puțin pregătit în privința particularităților pieței de artă (altminteri sigur că un colecționar cu vechime în piață, practic un profesionist al pieței de artă, știe</p>

⁵ http://www.unesco.org/culture/natlaws/media/pdf/gb/gb_salegoods1979_engorof.pdf

⁶ http://www.unesco.org/culture/natlaws/media/pdf/monaco/mc_publsalefurniture1928_freorof.pdf

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>(3) Expoziția obiectelor oferite este public accesibilă, vreme de cel puțin o zi lucrătoare anterior licitației.</p> <p>(4) Accesul la licitație este liber pentru orice persoană fizică sau juridică, cu excepția limitărilor izvorând din siguranța bunului mers al licitației, respectiv din condițiile particulare de înscriere la licitație ale regulamentului fiecărei case de licitație.</p> <p>(5) Nu sunt admise, în scopul protejării interesului proprietarilor obiectelor puse în vânzare, licitații private, în privința cărora organizatorul nu îndeplinește unul sau mai mulți parametri de publicitate: nu admite accesul liber la licitație, în termenii alin. (4); nu publicizează oferta obiectelor supuse licitației, data și locul licitației, respectiv regulamentul de licitare, potrivit prevederilor alin. (2); nu îngăduie accesul public la expoziția obiectelor, potrivit alin. (3).</p> <p>(6) Adjudecarea este definitivă, sub rezerva îndeplinirii, atunci când este cazul, a procedurii de exercitare a dreptului de preemțiune a statului român, respectiv a neatingerii eventualelor rezerve contractate cu proprietarii obiectelor puse în vânzare. Atunci când se specifică o estimare a valorii obiectului și se contractează cu proprietarul o rezervă, aceasta nu poate influența corectitudinea estimării evaluatorului. Rezerva nu poate depăși estimarea valorii obiectului sau, acolo unde estimarea este sub forma unui interval, minima acestui interval.</p> <p>(7) Rezultatele licitației sunt afișate pe website-ul casei de licitație în termen de 3 zile de la data licitației și rămân afișate și public accesibile vreme de cel puțin 30 de zile de la data licitației. Rezultatele licitației afișate pe website sunt cele înscrise în procesul-verbal de licitație.</p> <p>(8) Licitația publică de obiecte de artă sau de colecție este declarată deschisă, condusă și declarată închisă de unul sau mai mulți comisari de licitație care reprezintă și angajează casa de licitație. Poate fi comisar de licitație doar cetățeanul român sau</p>	<p>cum să se protejeze împotriva eventualelor obscurități ale unui exercițiu de licitație publicizat numai parțial).</p> <p>Cu privire la măsura limitată în care un proces-verbal de licitație poate fi tratat drept titlu executoriu, în condițiile Noului Cod de Procedură Civilă:</p> <p>Art. 638. - (1) Sunt, de asemenea, titluri executorii și pot fi puse în executare silită: 3. titlurile de credit sau alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie.</p> <p>Art. 639. - (1) Actul autentificat de notarul public care constată o creanță certă, lichidă și exigibilă constituie titlu executoriu. În lipsa originalului, titlul executoriu îl poate constitui duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public.</p>
--	--

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

europene care stăpânește limba română, are studii superioare de artă, istoria și teoria artei sau cultură de specialitate, și nu are cazier judiciar cu privire la săvârșirea infracțiunilor de la art. 7 alin. (6) lit. d) din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003.

(9) După închiderea vânzării publice, comisarul de licitație sau un alt reprezentant al casei de licitație întocmește un proces-verbal al licitației, în cel mult 48 de ore de la închiderea licitației. Procesul-verbal de licitație conține cel puțin: numele vânzătorului, numele adjudecatarului, denumirea lotului adjudecat și prețul de adjudecare, precum și semnătura comisarului sau a reprezentantului casei de licitație și ștampila casei. Procesele-verbale de licitație alcătuiesc un registru anual al licitațiilor fiecărei case. Procesele-verbale de licitație și registrul anual sunt documente de vânzare și de gestiune confidențiale, urmând regimul prevăzut de art. 8 al Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003.

(10) Procesul-verbal de licitație constituie titlu executoriu dacă: a) comisarul de licitație deține calitatea de notar public, membru al Uniunii Naționale a Notarilor Publici ori a unui organism omolog european, ori este asistat de un notar public; și b) notarul public ce a îndeplinit funcția de comisar de licitație ori a asistat la desfășurarea licitației semnează ori, după caz, contrasemnează, procesul-verbal de licitație.

(11) Adjudecatarul unui obiect de artă sau de colecție prin licitație publică este obligat la plată în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data adjudecării, cu excepția cazului în care regulamentul casei de licitație prevede termene mai favorabile.

(12) Proba adjudecării se face cu extras din procesul-verbal de licitație. Proba cumpărării se face cu exemplarul certificatului de vânzare, eliberat conform art. 8¹ din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003, și cu factura emisă de operatorul economic.

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>6. Despre incompatibilitatea între vânzarea prin licitație și vânzarea privată.</p> <p>(1) O casă de licitație nu poate vinde obiecte de artă sau de colecție în privat, cu excepția vânzării post-licitație, limitate la prevederile următorului alineat.</p> <p>(2) În termen de 15 zile de la data licitației, casa de licitație poate vinde privat, fără a precede de expunere și publicitate, obiecte de artă sau de colecție puse în licitație și neadjudicate. Prețul de vânzare post-licitație nu poate fi mai mic decât limita minimă a estimării, acolo unde catalogul a specificat o estimare, sau decât ultimul pas strigat în licitație, acolo unde a existat o rezervă. Obiectele de artă ori colecție neadjudicate ori nevândute post-licitație, în termen de 15 zile de la data licitației, se returnează proprietarului sau pot fi, cu acordul proprietarului, repuse în vânzare prin licitație.</p> <p>(3) Vânzarea post-licitație se va înregistra într-un proces-verbal de vânzare post-licitație, anexă a procesului-verbal de licitație, și va fi însoțită asemenea de eliberarea unui certificat de vânzare.</p>	<p>Incompatibilitatea se degajă, în toate legislațiile europene studiate, drept obligatorie - și reglementată – din conflictul de interese între consignarea la preț de pornire minimal, ce are drept corolar preocuparea casei de licitație de a marketa obiectul consignat într-atâta încât să îl tranzacționeze la un preț la nivelul cotației de piață – versus interesul vânzătorului privat de a pune în vânzare la un preț cât mai rotund, din care să poată reține un comision. Cu alte cuvinte – cine se bizuie pe o vânzare post-licitație nu se va depune diligențe pentru un preț de pornire în licitație care să permită jocul licitației publice, încurajând mimarea supunerii obiectului procesului de licitație și evaluarea subiectivă. Și vice-versa: cine consignază la un preț de pornire care să încurajeze dezbaterea în licitație trebuie să nu aibă posibilitatea de a vinde privat, încât să fie nevoit să marketeze intens obiectul, astfel să poată câștiga doar din vânzarea acestuia la un preț în linie cu piața.</p>
<p>7. Despre licitațiile de obiecte de artă sau de colecție prin internet.</p> <p>(1) Activitatea de vânzare de obiecte de artă sau de colecție prin licitație exclusiv prin internet – neînsoțită de catalog tipărit, de expoziție publică și de posibilitatea participantului de a urmări nemijlocit mecanismul de desfășurare a licitației, necesită autorizația distinctă a direcției de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.</p> <p>(2) Organizatorul de licitații de obiecte de artă sau de colecție exclusiv prin internet trebuie să dovedească, în vederea obținerii autorizației, îndeplinirea aceluiași cerințe precum casele ce organizează licitații publice directe.</p> <p>(3) Ofertarea prin licitație exclusiv prin internet a unor obiecte de artă sau de colecție</p>	<p>Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată</p> <p>Art. 4. (1) Furnizarea de servicii ale societății informaționale de către persoanele fizice sau juridice nu este supusă niciunei autorizări prealabile și se desfășoară în concordanță cu principiile concurenței libere și loiale, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare. (2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere dispozițiilor legale care impun autorizarea prealabilă în vederea desfășurării unor activități de către persoanele fizice sau juridice, dacă dispozițiile în cauză nu vizează în mod expres și exclusiv serviciile societății informaționale sau furnizorii de servicii, în înțelesul prezentei legi.</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>de către altă persoană decât un operator economic autorizat de casă de licitație de artă se va însoți, aferent fiecărui obiect oferit, de precizarea negaranțării autenticității.</p>	
<p>8. Despre organizarea licitațiilor de obiecte de artă și de colecție în scop caritabil.</p> <p>Vânzarea prin licitație, în scop total sau parțial caritabil, de obiecte de artă sau de colecție poate fi organizată doar prin intermediul unei case de licitație autorizate, cu excepția cazului în care obiectele puse în vânzare se rezumă strict la opere de artă ale artiștilor în viață.</p>	<p>Problema care determină prevederea este evidentă în piață: în licitațiile de artă organizate în scop total sau parțial caritabil, nu puține, nu se face uz de garanții de autenticitate, astfel încât sub egida carității prea multe obiecte de artă dubioase sunt puse în circulație. Nu ar trebui să conteze la ce folosește în tot sau în parte organizatorul licitației prețul de adjudecare, cumpărătorul de artă trebuie protejat, totodată integritatea culturii de patrimoniu.</p>
<p>9. Despre activitatea galeriilor și magazinelor de artă.</p> <p>(1) Galeria de artă și magazinul de artă sunt organizate într-una din formele prevăzute de legislația în vigoare pentru realizarea de activități economice, respectiv OUG nr. 44/2008 și Legea nr. 31/1991, având ca obiect principal de activitate comerțul cu artă.</p> <p>(2) Galeria de artă și magazinul de artă dețin un spațiu permanent de expunere a obiectelor de artă sau colecție ce fac obiectul comerțului. Galeria de artă, spre deosebire de magazinul de artă, organizează expoziții curatoriate, de artist sau tematice.</p> <p>(3) Asociațiile și fundațiile care organizează expoziții de artă nu pot comercializa obiecte de artă și de colecție decât cu respectarea art. 47 din Ordonanța nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, urmând ca societatea comercială înființată să se autorizeze ca și operator economic în piața de artă, conform prevederilor prezentei reglementări și Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003.</p>	<p>Persoanele fizice care desfășoară activități economice într-una din formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 sunt: persoană fizică autorizată, întreprindere individuală și întreprinderile familiale.</p> <p>Pe de altă parte prevederea soluționează o chestiune concurențială îndelung frustrantă pentru galeriile de artă contemporană românească : într-acest segment de piață se obișnuiește ca vânzarea să se facă fără documente contabile de vânzători organizați sub forma unei fundații ce întreprinde expoziții, ceea ce defavorizează galeriile de artă contemporană organizate sub formă comercială, singurele care ajung să se confrunte cu problematica contabilă și fiscală.</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>(4) Nu există o incompatibilitate între calitatea de proprietar, asociat/actionar al unei galerii sau magazin ori manager de galerie sau magazin și cele de expert, evaluator, deținător sau manager de casă de licitație, comisar de licitație ori organizator de târg de artă. Calitatea de proprietar, asociat/acționar de galerie sau magazin este incompatibilă cu cea de dealer de artă.</p>	
<p>10. Despre organizarea târgurilor de artă.</p> <p>(1) Târgul de artă se poate organiza de către o persoană fizică autorizată să desfășoare o activitate economică într-una din formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 sau de către o societate comercială.</p> <p>(2) Participarea la târgul de artă se face pe baza unui dosar de înscriere, care se aprobă de comisia de specialitate a târgului, formată din profesioniști ai pieței de artă, desemnată de organizatorul târgului.</p> <p>(3) În cadrul târgului, comerțul cu obiecte de artă și de colecție se poate face doar de către operatorii economici autorizați, care vor afișa autorizația de funcționare.</p> <p>(4) Poate purta denumirea de târg de artă doar reuniunea operatorilor economici autorizați organizată potrivit acestui articol. Nu pot folosi denumirea de târg de artă brocantele, fie și atribuibile unui organizator, ori tâlciorurile auto-organizate periodic, nici în măsura în care participanții la acestea oferă înspre vânzare și obiecte de artă sau de colecție.</p>	<p>Problema sunt târgurile de artă dubioase, din păcate omniprezente, în care se vând obiecte de artă și colecție de autenticitate discutabilă, de către vânzători fără identitate, angrenați de organizatori fără responsabilitate pentru calitatea obiectelor oferite și a garanțiilor vânzătorului, ceea ce limitează drepturile și remediile cumpărătorului, credibilitatea cadrului de vânzare, fâgașele de dezvoltare a pieței etc.</p>
<p>11. Despre activitatea dealerului de artă.</p> <p>(1) Dealerul de artă se organizează într-una din formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 pr</p>	<p>HG nr. 1420/2003 privind aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile: art. 1 (1) Comercializarea bunurilor culturale mobile aflate în proprietate privată poate fi efectuată numai de către agenții economici care au obținut autorizația de</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>ivind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale sau în cea a societății comerciale, având ca obiect principal de activitate comerțul cu artă.</p> <p>(2) Dealerul de artă se deosebește de galeria și magazinul de artă prin aceea că nu deține un spațiu permanent de expunere a obiectelor de artă și colecție ce fac obiectul comerțului său.</p> <p>(3) Dealerul de artă se autorizează de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, ca operator economic în piața de artă, potrivit Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003, cu excepția acelor condiții ce referă la spațiul de expunere.</p> <p>(4) În cazul în care dealerul de artă deține un spațiu pentru depozitarea bunurilor culturale mobile, acesta trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de HG nr. 1420/2003 referitoare la sediul operatorului economic.</p>	<p>funcționare eliberată de Ministerul Culturii și Cultelor în baza avizului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.</p> <p>Dealerul de artă, adică negustorul de artă fără galerie ori magazine la stradă este cea mai palpabilă realitate a pieței de artă! Ignorarea ei doar deformează comerțul, lipsește oferta de supraveghere și legitimitate, respectiv cererea de încredere și garanții.</p> <p>Cantitativ vorbind, majoritatea ofertărilor/vânzărilor în piață sunt formulate de negustorii fără magazine - și fără înregistrare la registrul comerțului, fără autorizație, fără certificate de vânzare, în consecință fără garanții de calitate/autenticitate – câtă vreme HG nr. 1420 tratează autorizabilitatea operatorului economic doar în relație cu spațiul de depozitare și desfășurare a comerțului securizabil și autorizabil de către minister.</p>
<p>12. Despre activitatea profesională a experților în artă.</p> <p>(1) Experții în artă sunt acreditați, pe domenii de patrimoniu, de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit Normelor de acreditare a experților aprobate prin Ord. MCPN nr. 2009/2001, și sunt înscrși în Registrul experților.</p> <p>(2) Experții acreditați, clasificați pe domenii de patrimoniu, trebuie să își declare specializarea efectivă, în termeni de autor/școală artistică/curent artistic, perioadă/fază de creație sau tehnică/material etc. ținând cont de următoarele criterii:</p> <p>a) experiența practică în relație cu obiectul specializării, cu accent pe contribuția la organizarea de expoziții relevante specializării, contactul nemijlocit cu obiecte de artă sau de colecție din câmpul specializării în consecința atribuțiilor în legătură cu</p>	<p>Problematica tratată de acest articol este într-atât de cunoscută încât aproape că excede nevoii de argumentare.</p> <p>Dincolo de nevoia generală de rigoare în activitatea științifică a experților, demersul de specializare și profesionalizare antamat de articolul 12 răspunde la crize particulare concrete ale pieței românești de artă:</p> <p>Colectivitatea experților este restrânsă și îmbătrânită, proveniența este aproape unanimă dinspre sectorul muzeografic public, este prin vârstă și bagaj de mentalitate caracterizată de pasivitate profesională, lipsă de apetit, chiar teamă în a relaționa cu operatorii pieței.</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

protejarea patrimoniului ori cu consignarea de artă;

b) literatura de artă în direcția specializării pe care a editat-o sau la care a contribuit;

c) recunoașterea de care specializarea efectivă a expertului se bucură în comunitatea profesională relevantă;

d) cererea pieței de artă.

(3) Niciun expert nu poate declara mai mult de trei specializări, cu excepția acelor specializări care se includ, organic înrudite ori accesorii.

(4) Specializările se înregistrează în Registrul experților, se declară în prezentarea și ofertarea serviciilor profesionale ale expertului, se specifică în raportul de expertiză, se declară în fața autorităților. Expertul își indică calitatea profesională sub terminologia “expert acreditat de MCPN, specializat în ...”.

(5) Nicio persoană neînscrisă în Registrul experților nu se poate prezenta drept expert în artă, acreditat sau specializat ori folosi un termen similar, ce poate induce în eroare publicul cu privire la recunoașterea oficială a calității sale profesionale și garanțiile aferente exercițiului profesional. Experții înscrși în Registrul experților, în raport cu specializarea/specializările pentru care sunt acreditați, sunt singurii care au calitatea să expertizeze pentru instanțele judecătorești și notarii publici, la solicitarea acestora, bunurile culturale mobile în ceea ce privește autenticitatea.

(6) Expertul este obligat să contracteze o asigurare de răspundere profesională, aferentă volumului anual de activitate profesională, pentru o valoare minimă de 10.000 euro. Nivelul de asigurare a răspunderii profesionale se declară în prezentarea și ofertarea serviciilor profesionale ale expertului, se specifică în raportul de expertiză, se declară în fața autorităților.

Sistemul actual a autorizat și întreține o generație de experți generaliști, a căror competență se extinde, potrivit atestărilor eliberate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, la câte un întreg domeniu de patrimoniu de artă, paralel denumirii secțiilor muzeale în care își desfășoară activitatea de serviciu, dar la nimic în mod particular, deseori excesiv istoriografic și fără un contact real cu cantități semnificative de obiecte de artă care să se înscrie în câmpul larg al competenței reținute în certificat.

Lipsa de specializare a experților, precum și lipsa perfecționării profesionale continue a acestora, în contact cu obiectul de artă cu privire la care reclamă statutul de expert, a dat naștere unor anomalii grave:

- de la volume importante de piață de opere false însoțite de certificate de expertiză emise de experți generaliști, nespecializați,
- la operatori economici cunoscuți de comunitatea pieței de artă drept deșeu de falsuri, a căror funcționare este posibilă în condițiile în care este permis de normele existente unor experți într-un domeniu al patrimoniului să emită opinii de autenticitate cu privire la opere aparținând altor domenii ale patrimoniului,
- la remediul nesănătos la care piața treptat a recurs, al constituirii unor foruri de opinie informale, precum apelul la alți înlocuitori profesionali: “dacă cutare primește opera la restaurare înseamnă că este autentică”, “dacă cutare primește opera la vânzare înseamnă că este autentică”, “dacă cutare de la muzeu primește opera drept donație, înseamnă că este autentică” etc.

Astfel că sunt strict necesare: specializarea tuturor experților generaliști și includerea lor în circuitul operei de artă în piață,

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

(7) Expertul răspunde pentru rezultatul activității sale profesionale. Atunci când activitatea sa profesională se desfășoară în cadrul sau în consecința unei colaborări contractuale cu un operator economic, cel din urmă răspunde pentru alegerea expertului.

(8) Expertului i se poate retrage acreditarea de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor dacă:

a) este condamnat definitiv sub aspectul săvârșirii vreuneia dintre următoarele infracțiuni: înșelăciune, fals, uz de fals, tănuirea și favorizarea de infracțiuni privind patrimoniul cultural național, măturie mincinoasă, infracțiunile prevăzute în Capitolul XI din Legea nr. 182/2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) săvârșește încălcări severe sau repetate ale eticii profesionale;

c) săvârșește erori profesionale grave sau repetate în exercițiul activității de expertizare.

(9) Orice operator cultural, economic sau beneficiar al unui serviciu de expertiză al expertului poate sesiza Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor cu o cerere de retragere a acreditării. Comisia va soluționa final cererea de retragere a acreditării în termen de cel mult 3 luni de la momentul înregistrării, prin hotărâre motivată semnată de președintele Comisiei. Comisia poate audia expertul, invita specialiști, solicita informații și documente, dispune expertize. Comisia va solicita punctul de vedere al Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR) sau altă asociație profesională a experților de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri, care are posibilitatea de a răspunde într-un termen de 10 zile. Hotărârea Comisiei se comunică expertului și solicitantului, altor persoane interesate, și poate fi atacată în contencios administrativ, conform legii.

inclusiv încurajarea asocierii experților într-o organizație funcțională de breaslă, care să le vizibilizeze rolul, să le impună perfecționarea profesională continuă și norme de conduită.

Există câteva situații reglementate de Ordinul nr. 2009/2001 drept cazuri de retragere a acreditării expertului, dar necesită completări - și mai ales instrumentalizare:

Art. 6. - (1) Acreditarea poate fi retrasă pentru următoarele motive:

a) condamnarea penală a expertului pentru infracțiuni în legătură cu patrimoniul cultural național;

b) comiterea repetată de erori profesionale în exercitarea atribuțiilor de expert;

c) în cazul dovedirii falsului în declarații în legătură cu îndeplinirea criteriilor de atestare.

(2) Acreditarea poate fi suspendată, pentru o perioadă de un an, pentru următoarele motive:

a) săvârșirea de fapte care constituie contravenții în legătură cu patrimoniul cultural național;

b) situarea în conflict de interese în exercitarea atribuțiilor de expert.

(3) Retragera sau suspendarea acreditării se menționează în

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>(10) În cazul retragerii acreditării unui expert, acesta se radiază îndată din Registrul experților.</p> <p>(11) Persoana radiată din Registrul experților poate solicita din nou acreditarea, nu mai devreme de 1 an de la data retragerii acreditării.</p> <p>(12) Niciun expert nu poate expertiza un obiect de artă sau de colecție care îi aparține sau care aparține soțului/soției ori rudelor sau afinilor până la gradul al III-lea inclusiv, în vederea vânzării printr-un operator economic al cărui consilier de specialitate este sau cu care colaborează.</p> <p>(13) Nu există incompatibilitate între calitatea de expert în artă și cea de angajat al unui operator cultural, dacă legea specială ori contractul de muncă sau de colaborare al angajatului cu operatorul cultural nu prevăd contrariul.</p>	<p>Registrul experților.</p>
<p>13. Despre activitatea profesională a evaluatorilor de artă.</p> <p>(1) Evaluatorii de artă sunt autorizați, în condițiile Ordonanței nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, și înscriși în Tabloul Uniunii Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România (UNEVAR) și/sau sunt membri ai Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR) sau ai altei asociații profesionale a evaluatorilor de artă și sunt înscriși în Registrul evaluatorilor asociației.</p> <p>(2) Evaluatorii sunt clasificați pe domenii, funcție de perioada și tehnica obiectului de artă ori de colecție.</p> <p>(3) Domeniul de evaluare – bunuri culturale mobile – se declară în prezentarea și ofertarea serviciilor profesionale ale evaluatorului, se specifică în raportul de evaluare, se declară în fața autorităților. Evaluatorul își indică calitatea profesională</p>	<p>Ordonanța nr. 24 din 30 august 2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor a confiscat practic inclusiv activitatea extrem de specializată a evaluării bunurilor culturale mobile:</p> <p>Art. 12 (1) Activitatea de evaluare poate fi desfășurată numai de persoanele ce au calitatea de evaluator autorizat, dobândită în condițiile prezentei ordonanțe, care sunt înscrise în Tabloul Uniunii și dovedesc aceasta cu legitimitatea de membru sau autorizația valabilă la data evaluării. Tabloul Uniunii se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> <p>Art. 16 (1) Poate fi membru titular numai acea persoană care a promovat examenul de finalizare a stagiaturii.</p> <p>(2) Calitatea de membru titular se pierde dacă persoana se află în oricare dintre următoarele situații:</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

sub terminologia “evaluator (autorizat), membru al ..., domeniul ...”.

(4) Nicio persoană neînscrisă în Tabloul evaluatorilor nu se poate prezenta drept evaluator în artă, autorizat sau specializat ori folosi un termen similar, ce poate induce în eroare publicul cu privire la recunoașterea oficială a calității sale profesionale și garanțiile aferente exercițiului profesional. Specialiștii înscriși în Tabloul evaluatorilor sunt singurii care au calitatea să realizeze evaluări pentru instanțele judecătorești și notarii publici, la solicitarea acestora, în ceea ce privește bunurile culturale mobile.

(5) Evaluatorul de artă răspunde pentru rezultatul activității sale profesionale. Evaluatorul de artă este obligat să contracteze o asigurare de răspundere profesională, aferentă volumului anual de activitate profesională, pentru o valoare minimă de 10.000 euro. Nivelul de asigurare a răspunderii profesionale se declară în prezentarea și ofertarea serviciilor profesionale ale evaluatorului, se specifică în raportul de evaluare, se declară în fața autorităților.

(6) Nu există incompatibilitate între calitatea de expert în artă și cea de evaluator de artă.

(7) Niciun evaluator nu poate evalua un obiect de artă sau de colecție care îi aparține sau care aparține soțului/soției ori rudelor sau afinilor până la gradul al III-lea inclusiv, în vederea vânzării printr-un operator economic al cărui consilier de specialitate este sau cu care colaborează.

a) nu urmează anual un program echivalent a minimum 20 de ore de pregătire continuă;
b) nu încheie un contract de asigurare de răspundere civilă profesională pentru activitatea de evaluare;
c) nu achită cotizația anuală în cuantum și la termenele stabilite de Consiliul director;
d) este condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție.

(3) Calitatea de membru titular se dovedește cu legitimitatea de membru și parafa care se vizează, respectiv se emite anual.

Art. 23 Evaluatorii autorizați au dreptul:

a) să perceapă onorarii pentru activitatea desfășurată, onorarii care nu se stabilesc procentual din valoarea estimată prin raportul de evaluare;

Art. 24 Membrii Uniunii au următoarele obligații:

b) să elaboreze rapoartele de evaluare potrivit standardelor de evaluare adoptate de Uniune;
c) să respecte codul de etică al profesiei de evaluator autorizat, precum și regulamentele adoptate de organele de conducere ale Uniunii.
etc.

Singurele soluții de înzestrare a evaluatorii bunurilor culturale mobile cu competență, respectiv de a da posibilitatea evaluatorilor specializați în artă să emită opinii de evaluare care să conteze în fața autorităților sunt: reglementarea specială, respectiv actualul protocol de colaborare între AEEAR și UNEVAR prin care evaluatorii AEEAR pot deveni membri UNEVAR iar conducerile asociațiilor elaborează un program comun de pregătire metodologică pentru evaluatorii ce doresc să se specializeze în evaluatori de artă.

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>14. Despre activitatea profesională a consilierului de artă.</p> <p>(1) Consilierul de artă este persoana fizică, cu experiență în piața de artă, care oferă consultanță cumpărătorilor de artă cu privire la aspecte ale colecționismului de artă, investiției în artă ori fenomenologiei și cursului pieței de artă.</p> <p>(2) Consilierea de artă este o activitate liberală, care se poate desfășura fără a necesita o autorizație din partea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, de către persoane fizice autorizate în condițiile OUG 44/2008 să desfășoare o activitate comercială sau de către o societate comercială.</p> <p>(3) Nu există incompatibilitate între calitatea de consilier de artă și cele de expert în artă sau evaluator de artă. Nu există incompatibilitate între calitatea de consilier de artă și cea de angajat al unui operator cultural, dacă legea specială ori contractul de muncă sau de colaborare al angajatului cu operatorul cultural nu prevăd contrariul.</p> <p>(4) Există incompatibilitate între calitatea de consilier de artă și cea de operator economic în piața de artă. De asemenea, consilierul de artă nu poate oferi recomandări cumpărătorilor de artă cu privire la obiectul de artă sau de colecție pe care îl deține în proprietate și îl vinde printr-un operator economic.</p>	<p>Consilierea/consultanța cu privire la oportunitățile de achiziție în piața de artă stă în firescul oricărei piețe specializate, astfel că și la noi există și se manifestă curent, așadar se cuvine să fie recunoscută ca atare. De remarcat că, de principiu, nu este o activitate benevolă, ci se exercită în schimbul unor contraprestații materiale, deseori procentuale.</p> <p>Precum orice altă consultanță trebuie să se bazeze pe priceperea și obiectivitatea consilierului, limitele necesitând divulgarea iar ipotezele de conflict de interese abținerea.</p> <p>Astfel că este necesară sesizarea conflictului de interese între calitatea de comerciant și cea de consilier. Comerciantul își laudă marfa, așadar recomandările sale de a i se achiziționa obiectul comerțului sau de a nu se achiziționa obiectul comerțului concurentului său sunt, prin excelență, subiective, comerciantul neputând fi, în privința obiectului comerțului său, obiectiv. Similar nu poate consilierul cu privire la obiectele de artă pe care le deține și pe care le ofertează în piață. Specificarea incompatibilității este necesară căci în piața românească nereglementată de artă consilierea funcționează deseori pe acest drum periculos, negustorul de artă recomandându-se drept colecționar și consilier din pasiune, or colecționarul oferindu-se să dea sfaturi cu privire la obiectele de artă pe care le-a pus în vânzare printr-un operator economic.</p>
<p>15. Despre garantarea cu obiecte de artă sau colecție.</p> <p>(1) Obiectele de artă sau de colecție pot fi gajate, cu sau fără deposedare, în</p>	<p>Regulament BNR nr. 3 din 19 martie 2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, permite</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>garantarea unui credit comercial sau financiar, în acord cu termenii conveniți de părți.</p> <p>(2) Băncile, instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancale pot primi în garanție obiecte de artă și de colecție, cu respectarea prevederilor Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, și în acord cu normele interne de creditare.</p> <p>(3) Primirea în garanție a obiectului de artă sau de colecție de către entitățile enumerate la alin. (2) este precedată de expertizarea obiectului de către un expert acreditat, specializat și înscris în Registrul experților, precum și de evaluarea obiectului de către un evaluator de artă autorizat și înscris în Tabloul/Registrul evaluatorilor. Expertiza și evaluarea se realizează de experți respectiv evaluatori contractați de creditor, indiferent care dintre părți suportă costul expertizării și evaluării.</p>	<p>primirea în garanție a obiectelor de artă și de colecție, în conformitate cu normele interne ale entității financiare, validate de Banca Națională a României.</p> <p>Astfel că afirmațiile acestui articol doresc doar să lămurească, pentru a înlesni reconsiderarea unor rutine, în contextul noilor realități ale piețelor investiționale, că instituțiile financiare bancare sau nebancale pot primi în garanție, conform legislației existente, obiecte de artă, reglementarea filtrelor de calitate și evaluare fiind strict de resortul acestora.</p>
<p>16. Despre investiția în artă.</p> <p>(1) Investiția în artă este o activitate financiară cu consecințe culturale, încurajată de statul român, prin autoritățile de resort și prin prezenta reglementare.</p> <p>(2) Investiția în artă constă în achiziția de artă în scop comercial, urmată de vânzare într-un termen de cel mult 6 ani. Investiția poate fi directă, într-un portofoliu de obiecte de artă (sau de colecție), sau indirectă, în titluri de participare (acțiuni, părți sociale, unități de fond etc.) într-o entitate care deține un asemenea portofoliu.</p> <p>(3) Investiția în artă se poate realiza cu titlu profesional de persoane juridice care desfășoară activitate financiară sau de administrare a investițiilor, precum: bănci, instituții de credit, instituții financiare nebancale, societăți de asigurare și reasigurare, societăți de intermediere financiară, fonduri de investiții sau fonduri de pensii, în</p>	<p>Prezentul articol vizează mai degrabă lămuriri terminologice, în contextul noilor realități ale evoluției pieței de artă, care să acomodeze operatorii și profesiile pieței cu fenomenologia pieței actuale de artă.</p> <p>Constatarea direcției de dezvoltare a pieței românești emergente de artă a dat naștere unei categorii și unor operațiuni investiționale specifice, realizate de colecționari-investitori, categorie existentă și în piețele mature, mai cu seamă pe segmentul artei contemporane exogene sau în curs de consacrare.</p> <p>Pe de altă parte, contextul crizei economice a creat nevoia identificării unor active fizice lichide cu capacitate de înmagazinare a valorii financiare, și a dat astfel naștere unei alte categorii</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>limitele prevăzute de lege și de autoritățile reglementatoare și supraveghetoare și în acord cu scopul, statutele și politicile fiecărei entități.</p>	<p>investiționale, cea a investitorilor-plasatori în artă, categorie de asemenea existentă și în piețele mature vestice, de asemenea în vreme de criză.</p> <p>Articolul indică disponibilitatea și invită totodată la participarea în piața de artă a corporațiilor și a bancherilor de investiție profesioniști, în termeni de resortul privat al fiecăruia, jucătorii corporatiștii fiind de altminteri singurii ce pot aduce piața românească de artă la nivelul de calitate internațională a serviciului, respectiv la volumul de piață în măsură să întrețină producția artistică contemporană, îndeosebi într-o perioadă în care preocuparea culturală a persoanelor fizice este, statistic vorbind, incipientă și categoric, inclusiv datorită contextului economic, subfinanțată.</p>
<p>17. Despre asociațiile profesionale.</p> <p>(1) Operatorii culturali, operatorii economici, operatorii financiari și profesioniștii pieței de artă se pot asocia, pe criteriul tipului de activitate sau mixt, în asociații profesionale care să optimizeze funcționarea spațiului specific de piață de artă și care să reprezinte interesul breslei.</p> <p>(2) Președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor numește, conform legii, șase dintre membrii Comisiei. Patru dintre aceștia vor fi numiți la propunerile: Rețelei Naționale a Muzeelor din România (RNMR) sau altei asociații profesionale a entităților muzeale publice sau private – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri; Asociației Comercianților de Obiecte de Artă din România (ACOAR) sau altei asociații profesionale a comercianților de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri; Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR) sau altei asociații profesionale a experților și/sau evaluatorilor de artă – în măsura în care</p>	<p>Legea nr. 182/2000: Art. 53. - (1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este organismul științific consultativ și de avizare în domeniu al Ministerului Culturii și Cultelor și este condusă de un președinte numit, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, dintre specialiștii cu autoritate recunoscută în domeniu.</p> <p>(2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este alcătuită din 21 de specialiști, numiți prin ordin al ministrului culturii și cultelor, pe o perioadă de 4 ani, propuși de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) președintele comisiei - 6 membri; b) instituțiile publice specializate și colecționarii de bunuri culturale mobile - 7 membri; c) cultele, Academia Română și instituțiile publice de învățământ superior de profil - 7 membri. <p>Piața de artă va trebui să ajungă, treptat, de la reglementare la</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>aceasta numără mai mulți membri; Uniunii Artiștilor Plastici din România (UAP) sau altei asociații profesionale a artiștilor – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri.</p> <p>(3) Între Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, serviciile publice deconcentrate ale ministerului, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, comisiile zonale ale acesteia, alte autorități publice cu atribuții având incidență în spațiul pieței de artă, pe de o parte, și Rețeaua Națională a Muzeelor din România (RNMR), Asociația Comerțanților de Obiecte de Artă din România (ACOAR), Asociația Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR), Uniunea Artiștilor Plastici (UAP) și alte asociații profesionale ale pieței de artă, pe de altă parte, se stabilesc, în exercițiul atribuțiilor autorităților, respectiv al scopului asociațiilor, relații de colaborare instituțională. Între altele, autoritățile de resort și asociațiile profesionale relevante se informează reciproc cu privire la incidentele de gravă încălcare a normelor prezentei reglementări, a normelor privind circulația bunurilor culturale mobile, a eticii profesionale, cu soluționarea cărora sunt legal sesizați.</p>	<p>auto-reglementare. Pentru aceasta din urmă este necesară incitarea formării și funcționalizării breslelor profesionale.</p> <p>Pe de altă parte, dacă funcționarii muzeelor și ai ministerului cunosc imperativele politicilor culturale la zi, problematica pieței, cea prin care politicile culturale se construiesc și implementează, sunt cunoscute de breslele profesionale, ce au prin implicare instituțională posibilitatea să contribuie efectiv și din timp.</p>
<p>18. Despre posibilitatea operatorilor economici și a specialiștilor străini de a desfășura activitate în piața românească de artă.</p> <p>(1) Un operator economic respectiv un profesionist având naționalitatea unui stat membru al Uniunii Europene sau care desfășoară activitatea sa de bază pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, pot întreprinde ocazional o activitate specifică în piața românească de artă, cu respectarea normelor legale în vigoare în materie fiscală și de piață românească de artă.</p> <p>(2) Casa de licitație europeană, respectiv organizatorul european de târguri, ce intenționează să organizeze o licitație sau un târg în piața românească de artă, sunt datori să notifice Ministerul Culturii și al Patrimoniului Național, prin direcția de specialitate, cu cel puțin 60 de zile înainte de data manifestării. Ministerul poate</p>	<p>Prezentul articol doar reflectă disponibilitatea pieței românești de artă de a găzdui manifestări civilizatoare de piață ale unor jucători din piețe mature.</p> <p>Dacă majoritatea reglementărilor statelor europene ce întrețin piețe mature de artă condiționează restrictiv organizarea de antreprize de artă, regulate sau ocazionale, ale unor operatori economici ai pieței de artă din afara jurisdicției, mergând până la a te obliga să te asociezi ori să operezi printr-un jucător local, piața românească de artă are un interes în sens invers, de a invita capitalul străin de resurse și imagine să contribuie la dinamizarea și credibilitatea pieței românești de artă.</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

<p>solicita informații suplimentare cu privire la organizarea manifestării. Ministerul va informa și solicita un punct de vedere Asociației Comerțanților de Obiecte de Artă din România (ACOAR) sau altei asociații profesionale a comerțanților de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri.</p> <p>(3) Un expert/evaluator european poate întreprinde ocazional activitatea sa liberală specifică, în concordanță cu specializarea fiecăruia, în piața românească de artă, fără a fi dator să notifice Ministerul Culturii și al Patrimoniului Național.</p>	<p>O informare către direcția de resort a ministerului este însă binevenită, pentru ca ministerul să poată contribui în limita atribuțiilor sale la buna desfășurare și fructificare a evenimentului.</p>
<p>19. Despre prevenirea și combaterea producției și comercializării obiectelor de artă false ori contrafăcute.</p> <p>(1) Operatorul economic răspunde, împreună cu consilierul său de specialitate, pentru autenticitatea și calitățile esențiale ale obiectului de artă sau de colecție vândut public sau privat, potrivit prezentei reglementări și normelor legale în materia răspunderii pentru vicii ascunse.</p> <p>(2) Operatorul economic garantează cumpărătorului autenticitatea și calitățile esențiale ale obiectului de artă sau de colecție pus în vânzare publică sau privată vreme de 3 ani de la data vânzării. Garanția de autenticitate rămâne valabilă și în cazul în care cumpărătorul este un alt operator economic, cultural, financiar ori profesionist al pieței de artă.</p> <p>(3) În cazul licitației, data vânzării este data adjudecării, iar în cazul vânzării private, data vânzării este data certificatului de vânzare, eliberat conform art. 8¹ din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, aprobate prin HG nr. 1420/2003, și a facturii de achiziție.</p> <p>(4) Operatorul economic poate prevedea, prin propriul regulament de activitate,</p>	<p>Noul Cod Civil, reglementarea răspunderii pentru viciile ascunse: Art. 1.707. - (1) Vânzătorul garantează cumpărătorul contra oricărui viciu ascuns care fac bunul vândut impropriu întrebuințării la care este destinat sau care îi micșorează în asemenea măsură întrebuințarea sau valoarea încât, dacă le-ar fi cunoscut, cumpărătorul nu ar fi cumpărat sau ar fi dat un preț mai mic. (2) Este ascuns acel viciu care, la data predării, nu putea fi descoperit, fără asistență de specialitate, de către un cumpărător prudent și diligent. (3) Garanția este datorată dacă viciul sau cauza lui exista la data predării bunului. (4) Vânzătorul nu datorează garanție contra viciilor pe care cumpărătorul le cunoștea la încheierea contractului. Art. 1.708. - (1) Dacă părțile nu au convenit altfel, vânzătorul este obligat să garanteze contra viciilor ascunse, chiar și atunci când nu le-a cunoscut. (2) Clauza care înlătură sau limitează răspunderea pentru vicii este nulă în privința viciilor pe care vânzătorul le-a cunoscut ori trebuia să le cunoască la data încheierii contractului. Art. 1.710. - (1) În temeiul obligației vânzătorului de garanție contra viciilor, cumpărătorul poate obține, după caz: a) înlăturarea viciilor de către vânzător sau pe cheltuiala acestuia; b) înlocuirea bunului vândut cu un bun de același fel, însă lipsit de vicii; c)</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

public comunicat, termene de garanție mai lungi ori garanție nelimitată.

(5) Operatorul economic este dator să restituie cumpărătorului prețul obiectului de artă sau de colecție, precum și eventualele comisioane, taxe și alte cheltuieli ale vânzării facturate cumpărătorului și încasate de la acesta, dacă este sesizat de către cumpărător în termenul garanției de autenticitate cu un raport de expertiză întocmit de un expert acreditat specializat în opera de artă ce face obiectul tranzacției, care dovedește lipsa autenticității sau a altor calități esențiale ale obiectului tranzacției.

(6) Pentru a obține și menține autorizația de funcționare, operatorul economic este obligat să afișeze la loc vizibil (intrare, vitrină, recepție) garanția de autenticitate pe care o oferă, legală sau convențională mai favorabilă, precum și remediile pe care le oferă cumpărătorului în cazul în care acesta dovedește că obiectul vândut este neautentic sau că acestuia îi lipsesc calități esențiale. Operatorul economic va afișa cel puțin următoarea mențiune: “Termen de contestare a autenticității de 3/(...) ani de la data certificatului de vânzare și facturii. Prețul, inclusiv comisionul, se restituie cumpărătorului în cazul unui raport de expertiză negativ”.

(7) Operatorii economici au obligația de a comunica îndată către serviciul public deconcentrat al ministerului copie a contestațiilor pe care le primesc de la cumpărători cu privire la autenticitatea obiectelor pe care le-au comercializat, chiar dacă soluționează aceste contestații în termenul prevăzut în regulamentele lor de funcționare, însoțită de punctul de vedere al operatorului economic cu privire la obiectul contestațiilor, precum și, după caz, la soluția dată de operator contestației.

(8) Direcția de specialitate a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, sesizată cu suspendarea sau retragerea autorizației de funcționare a unui operator economic, solicită un punct de vedere Asociației Comercianților de Obiecte de Artă din România (ACOAR) sau altei asociații profesionale a comercianților de artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri, care are posibilitatea de a răspunde într-un

reducerea corespunzătoare a prețului; d) rezoluțiunea vânzării.

Art. 1.712. - (1) În situația în care la data încheierii contractului vânzătorul cunoștea viciile bunului vândut, pe lângă una dintre măsurile prevăzute la art. 1.710, vânzătorul este obligat la plata de daune-interese, pentru repararea întregului prejudiciu cauzat, dacă este cazul. (2) Atunci când vânzătorul nu cunoștea viciile bunului vândut și s-a dispus una dintre măsurile prevăzute la art. 1.710 alin. (1) lit. c) și d), el este obligat să restituie cumpărătorului doar prețul și cheltuielile făcute cu prilejul vânzării, în tot sau în parte, după caz.

Art. 1.714. - Dispozițiile privitoare la garanția contra viciilor ascunse se aplică și atunci când bunul vândut nu corespunde calităților convenite de către părți.

Adăugarea dispoziției cu privire la afișarea regimului de garantare a autenticității obiectelor de artă vândute și a specificării remediei situației în care obiectul de artă se dovedește, printr-o expertiză de specialitate, a fi neautentic, vizează încurajarea pieței cu acte, în ambele sensuri: a) în primul rând vânzarea cu acte, de la înregistrarea comerciantului în registrele comerțului și la organele fiscale, la autorizarea comerciantului de artă în concordanță cu prevederile prezentelor Norme, la contabilizarea operațiunii și emiterea de factură, așadar și fiscalizarea în consecință a venitului; b) în al doilea rând ajută la clarificarea riscului la care se expune consumatorul de artă mediu avizat, finalmente la credibilizarea pieței de circulație a bunurilor culturale și încurajarea investiției în bunuri culturale.

Prevederea obligă, implicit, operatorii economici la: a) contractarea efectivă a unor consilieri de specialitate experți, iar

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

termen de 10 zile.

(9) Autorizația de funcționare a operatorului economic poate fi suspendată, suplimentar față de motivele reținute prin art. 7 din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003, și în cazul încălcării de către operatorul economic a prevederilor acestui articol, alin. (5), (6), (7) și (12), respectiv, în cazul caselor de licitație, art. 5 alin. (5) și (7).

(10) Autorizația de funcționare a operatorului economic poate fi retrasă, suplimentar față de motivele reținute prin art. 7 din Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003, și în cazul încălcării, în mod repetat, de către operatorul economic a prevederilor acestui articol, alin. (5), (6), (7) și (12), respectiv, în cazul caselor de licitație, art. 5 alin. (5) și (7).

(11) Operatorii economici sunt obligați să solicite vânzătorului sau consignatului care pune în vânzare prin operator obiecte de artă sau de colecție, certificatul de vânzare anterior care a fost eliberat acestuia la momentul achiziției, dacă aceasta a avut loc după anul 2004, și să păstreze o copie a acestuia într-o anexă a registrului de oferte prevăzut de art. 8 alin. (2) al Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile aprobate prin HG nr. 1420/2003.

(12) Cumpărătorul unui obiect de artă sau de colecție poate solicita operatorului economic de la care l-a achiziționat eliberarea unui duplicat al certificatului de vânzare, intitulat ca atare, specificând atât data emiterii duplicatului cât și data achiziționării originare.

nu la o contractare de formă; b) soluționarea satisfăcătoare și din punct de vedere al cumpărătorului a incidentului cu privire la calitatea obiectului de artă tranzacționat; c) informarea autorității cu privire la posibilele încălcări ale Normelor care guvernează regimul și circulația bunurilor mobile culturale, dând acesteia posibilitatea să intervină, deși sensul normei încurajează mai degrabă la o soluționare inter partes, tocmai pentru a preveni implicarea autorității.

HG nr. 1420/2003 pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile: art. 7. (1) Autorizația de funcționare poate fi suspendată, respectiv retrasă prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, în urma analizei sesizărilor primite la direcția de specialitate a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național. (4) Autorizația de funcționare poate fi suspendată în următoarele situații: a) asociații operatorului economic sau, după caz, personalul încadrat al acestuia încalcă prevederile Legii nr. 182/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale prezentelor norme; b) angajații operatorului economic săvârșesc erori profesionale care determină distrugerea sau deteriorarea bunurilor culturale mobile; c) neîndeplinirea condițiilor în care s-a acordat autorizația; d) schimbarea sediului, până la constatarea îndeplinirii criteriilor minime de autorizare pentru noul sediu; e) în cazul în care împotriva personalului de conducere al operatorului economic s-a pus în mișcare o acțiune penală în legătură cu activitatea pentru care a fost autorizat. În acest caz, suspendarea autorizației de funcționare se dispune până la soluționarea definitivă a cauzei; f) transferul, demiterea, retragerea sau decesul consilierului de specialitate. (6) Autorizația

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

de funcționare poate fi retrasă în următoarele situații: a) asociații sau angajații operatorului economic au încălcat, în mod repetat, prevederile Legii nr. 182/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și/sau prevederile prezentelor norme; b) autorizația operatorului economic a fost suspendată de două ori, iar a treia oară acesta săvârșește abateri similare celor pentru care s-au dispus suspendările anterioare; c) operatorii economici a căror autorizație de funcționare a fost suspendată își continuă activitatea în perioada de suspendare; d) dacă în privința personalului de conducere al operatorului economic este pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârșirea, după caz, a următoarelor infracțiuni: furt, tâlhărie, abuz de încredere, înșelăciune, gestiune frauduloasă, distrugere de bunuri culturale mobile aparținând categoriei tezaur, delapidare, fals, uz de fals, abuz în serviciu contra intereselor statului, tănuirea și favorizarea de infracțiuni privind patrimoniul cultural național, dare de mită, luare de mită, mărturie mincinoasă, infracțiunile prevăzute de art. 83-95 din Legea nr. 182/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 3-9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, infracțiunile prevăzute de art. 24 și 25 din Legea nr. 178/1934 pentru reglementarea contractului de conșignație, cu modificările ulterioare.

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

20. Dispoziții tranzitorii și finale.

(1) Operatorii economici ai căror consilieri de specialitate nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 3 au la dispoziție un termen de 6 luni pentru a depune documentele de reautorizare a consilierilor de specialitate. În cazul în care nu depun în termen documentele de reautorizare, autorizația acestora de funcționare este suspendată de drept până la reautorizare.

(2) Comercianții de artă neautorizați, a căror autorizare este necesară potrivit art. 3, au la dispoziție 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări pentru a obține autorizația autorității de resort.

(3) Casele de licitație au la dispoziție 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări pentru a se conforma criteriilor speciale de autorizare prevăzute de art. 4 și a solicita reautorizarea. În cazul în care nu depun în termen documentele de reautorizare, autorizația acestora de funcționare este suspendată de drept până la reautorizare.

(4) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări, experții declară către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor specializarea efectivă, potrivit art. 12 alin. (2). În termen de 3 luni de la expirarea termenului anterior, Comisia aprobă declarația de specializare, ținând cont de criteriile și condițiile prevăzute de art. 12 alin. (2) și (3), și înregistrează specializările experților acreditați în Registrul experților. Comisia poate chestiona expertul, consulta specialiști, solicita informații și documente suplimentare din care să reiasă realitatea și acuratețea specializării. Expertului ce nu a declarat în termen specializarea, respectiv expertului a cărui declarație de specializare nu a fost aprobată în termen de Comisia Națională a

Legea privind organizarea și desfășurarea activităților culturale din 25 octombrie 1991 (Polonia) – art. 29 referitor la actualizarea mijloacelor fixe din patrimoniul instituțiilor culturale⁷

⁷ http://www.unesco.org/culture/natlaws/media/pdf/poland/poland_act_culturalactivity_engtof.pdf

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

Muzeelor și Colecțiilor le este suspendată de drept acreditarea, până la data aprobării declarației de specializare și înregistrarea acesteia în Registrul experților.

(5) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări experții acreditați depun la dosarul de acreditare ținut de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor copie a poliței de asigurare profesională, contractată conform art. 12 alin.

(6). Expertului care a nu a dovedit în termen faptul asigurării pentru răspundere profesională i se suspendă de drept acreditarea; similar expertului care nu dovedește în termen de o săptămână de la expirarea poliței reînnoirea asigurării.

(6) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări evaluatorii de artă depun la UNEVAR sau asociația profesională de evaluatori ai cărei membri sunt copie a poliței de asigurare profesională, contractată conform art. 13 alin. (5), sub aceeași sancțiune a suspendării dreptului de liberă practică de la alineatul anterior.

(7) În temeiul art. 55 lit. n) din Legea nr. 182/2000 și pentru aplicarea obiectivă a art. 12 alin. (8) lit. b) din prezenta reglementare, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei reglementări Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor adoptă, la propunerea Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România (AEEAR) sau a altei asociații profesionale a experților în artă – în măsura în care aceasta numără mai mulți membri, un Cod de Etică Profesională a Experților în Artă, ce se va publiciza inclusiv pe website-urile instituțiilor publice de resort și va intra în vigoare în termen de o lună de la publicare.

(8) Ministerul Culturii și al Patrimoniului Național și Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor vor elabora o strategie de reevaluare continuă a operelor de artă și de colecție aflate în muzee și colecții publice în conformitate cu evoluția și indicatorii pieței de artă relevante.

(9) Se completează codul CAEN și codul COR cu activitățile și profesiile reglementate

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

prin prezentul act normative.

(10) La data intrării în vigoare a prezentelor Norme se abrogă orice alte dispoziții legale contrare, indiferent dacă se găsesc în acte administrative normative speciale în raport de prezentele Norme.

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

LEGE CU PRIVIRE LA UNELE MĂSURI DE PROTEJARE ȘI ÎNCURAJARE A PIEȚEI ROMÂNEȘTI DE ARTĂ

Articole	Prevederi legale citate ori analoge; explicații
<p>1. Despre stimularea pieței de artă, măsuri de încurajarea a producției și circulației artei contemporane românești și facilitarea persoanelor private să investească în cultură.</p> <p>(1) Donațiile, sponsorizările sau mecenatele în obiecte de artă și de colecție către operatorii culturali sunt scutite de orice taxe. Similar sunt scutite donațiile, sponsorizările sau mecenatele în bani către operatorii culturali, cu sarcina achiziționării de către aceștia de obiecte de artă sau de colecție pertinente programului lor cultural. De asemenea sunt scutite de orice taxe achizițiile de obiecte de artă și de colecție pe care cumpărătorul le acordă în împrumut muzeal, în cadrul aceluiași an fiscal, operatorilor culturali, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.</p> <p>(2) Societățile comerciale care achiziționează în scop ambiental sau investițional obiecte de artă creație a autorilor în viață pot amortiza valoarea de achiziție a acestora, evidențiată în certificatul de vânzare emis de operatorii economici vânzători în conformitate cu art. 8¹ din Normele aprobate prin HG nr. 1420/2003 și în factura de achiziție, pe o perioadă de 20 de ani. Pentru a amortiza obiectele de arta mai sus menționate de societățile comerciale trebuie să expună obiectele de artă achiziționate, fie în sediile proprii fie prin operatorii culturali. Societățile comerciale sunt obligate să înregistreze contabil un provizion egal cu suma dedusă.</p> <p>(3) Cota de TVA pentru livrările de obiecte de artă românească sau europeană sau importul din state terțe este 9%, fie că se aplică în regimul normal, fie în regimul special de TVA pentru opere de artă și bunuri second-hand.</p>	<p>Legea 182/2000: art. 42. - Donațiile având ca obiect bunuri culturale mobile făcute instituțiilor publice specializate ori cultelor religioase, potrivit legii, sunt scutite de orice taxe. Legea franceză nr. 87-571/1987 cu privire la sponsorizare cu privire la deducerea cheltuielilor cu arta contemporană.</p> <p>Varii legislații europene prevăd TVA redus aferent transferurilor obiectelor de artă și/sau de colecție (spre ex. TVA pe artă și antichități este redus și într-o piață de artă matură precum cea germană – 7% ori italiană – 4%, dar și într-o piață de artă tânără, precum cea slovenă – 8,5%).</p> <p>Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: Secțiunea 3 Dispoziții speciale: art. 103 (1) Statele membre pot prevedea ca respectiva cotă redusă sau una dintre cotele reduse pe care le aplică în conformitate cu articolele 98 și 99 să se aplice, de asemenea, importului de obiecte de artă, obiecte de colecție și antichități, astfel cum sunt definite la articolul 311 alineatul (1) punctele 2, 3 și 4. (2) În cazul în care statele membre își exercită opțiunea în temeiul alineatului (1), ele pot aplica, de asemenea, cota redusă următoarelor operațiuni: (a) livrarea de obiecte de artă, de către creatorul lor sau de către succesorii acestuia; (b) livrarea de obiecte de artă, în mod ocazional, de către o persoană impozabilă alta decât un comerciant persoană impozabilă, atunci când obiectele de artă au fost importate de persoana impozabilă însăși sau atunci când acestea i-au fost livrate de creatorul lor sau</p>

PROIECT DE NORME
pentru recunoașterea, reglementarea și încurajarea pieței românești de artă

	de succesorii lui sau atunci când acestea i-au conferit dreptul de deducere totală a TVA.
<p>2. Despre punerea în circulație de obiecte de artă false sau contrafăcute.</p> <p>(1) Ofertarea de bunuri culturale mobile false sau contrafăcute, urmată sau nu de vânzare, dacă este săvârșită cu bună știință de către un comerciant, se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 3 ani.</p> <p>(2) La fel se pedepsesc îndemnul ori consilierea de a cumpăra un bun cultural mobil fals sau contrafăcut, formulate cu bună știință de către un profesionist al pieței de artă.</p> <p>(3) Dacă în vederea săvârșirii infracțiunii au fost folosite nume ori calități mincinoase sau alte mijloace frauduloase, fapta se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 5 ani.</p> <p>(4) Pedepsa este însoțită de interzicerea desfășurării activității de comerț cu bunuri culturale mobile pentru o perioadă de 5 ani.</p> <p>(5) Constatarea caracterului fals ori contrafăcut al unui bun cultural mobil se face de către un expert atestat, specializat, conform Registrului experților, în bunul cultural expertizat, cu avizul ulterior al asociației profesionale a experților.</p> <p>(6) Bunurile culturale mobile constatate drept false sau contrafăcute sunt supuse distrugerii de către organele abilitate, după finalizarea procedurilor judiciare.</p>	<p>Toate legislațiile țărilor europene prevăd și sancționează penal contrafacerea de artă și vânzarea cu bună știință ori de către profesioniști a obiectelor de artă contrafăcute.</p> <p>Multe legislații prevăd totodată sancțiunea complementară a interzicerii desfășurării activității de comerț cu bunuri culturale mobile pentru situațiile în care operatorii economici pun în vânzare, cu bună știință, bunuri culturale neautentice ori care prin activitățile întreprinse certifică autenticitatea unor falsuri, imitații, reproduceri (spre ex. este Codul italian al patrimoniului, art. 178).</p>